

Dôvodová správa

k návrhu Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o výške úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Jednou z možností zabezpečenia finančných prostriedkov na poskytovanie sociálnych služieb zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja je zvýšenie participácie klienta na úhrade nákladov za sociálnu službu. V súvislosti so zmenou zákona o sociálnych službách, ktorá rieši zmenu financovania služieb v pôsobnosti obcí – t.j. poskytnutie príspevku zo štátneho rozpočtu vo výške 50% ekonomicky oprávnených nákladov v závislosti od druhu sociálnej služby (zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, nocľahárne a pod.), a ktorá zásadne ovplyvnila aj výšku úhrad v týchto zariadeniach, navrhujeme zmenu Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o výške úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (ďalej iba „VZN“).

Zmeny sa týkajú **zvýšenia úhrad** v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (ďalej iba „zariadenia“) **o mieru inflácie cca o 9 % a ďalšie zmeny súvisiace so zmenou legislatívy** (napr. vypustenie úhrady za dohľad v zariadení podporovaného bývania, vypustenie platenia úhrady v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately z dôvodu, že KSK nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti takéto zariadenia, určenie podmienok na poskytovanie nadštandardných činností v zariadeniach)

Výška úhrady v zariadeniach KSK bola upravovaná naposledy VZN 1/2010 schváleným uznesením Zastupiteľstva KSK č. 18/2010 dňa 8. februára 2010, kedy sa úhrady zvýšili v priemere o 23,45 € na klienta na mesiac. Úhrady v zariadeniach KSK patria v porovnaní s ostatným VÚC medzi najnižšie, vid'. tabuľka:

Druh sociálnej služby	Rozpätie priemerných úhrad v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti jednotlivých VÚC 1 klient/ 1mesiac/ v EUR	priemerná úhrada v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK 1 klient/ 1mesiac/ v EUR	% rozpätie výšky úhrady k EON* v jednotlivých VÚC	Výška úhrady k EON v KSK v %
DSS	190 - 236	191	25 – 38	29
ŠZ	202 -266	211	25 - 38	30
ZpS	187-324	217	31 – 52	36
ZPB	39-222	55	7 - 41	11

*EON – ekonomicky oprávnené náklady

Zmeny v jednotlivých VÚC po vykonaní analýzy: PSK – VZN č.28/2012: 50 % EON od 01.01.2013, NSK – zvýšenie úhrad od 1.8.2012 v DSS o 50 – 70 €/mesiac/klient, v ZpS o 40 – 50 €/mesiac/klient

Návrh VZN upravuje zvýšenie úhrad s účinnosťou od **1.1.2013** v zariadeniach v časti **úhrada za odkázanosť fyzickej osoby na pomoc fyzickej osoby** (príloha č. 3 návrhu VZN) o **9%** - pri návrhu vychádzame z miery inflácie (od r. 2010 do júla 2012), nárastu cien tovarov a služieb, energií, ceny práce a rastu dôchodkov. V prípade schválenia navrhovaného 9%-ného zvýšenia úhrad za poskytované sociálne služby by sa **priemerná úhrada zvýšila o cca 45 €/klient/mesiac avýška priemernej úhrady by predstavovala priemerne 26,40 % z celkových EON**. Počet klientov, ktorí nebudú schopní platiť úhradu v plnej výške by vzrástol zo súčasných 14% na 34%. **Zvýšenie príjmov KSK (po zvýšení úhrad) by odhadom predstavovalo nárast mesačne o 15 tis. €.**

Porovnanie zvýšenia úhrady podľa druhov soc. služieb a podielu úhrady na EON predstavuje nižšie uvedená tabuľka.

Porovnanie súčasnej a navrhovanej výšky úhrady a podielania sa klienta na EON (%):

DRUH SLUŽBY	priemerné EON 1 klient/mesiac/	priemerná úhrada v zariadeniach / mesiac/ € podľa platného VZN za r. 2011	priemerná úhrada za mesiac v % (v porovnaní s priemerom EON) podľa platného VZN za r. 2011	priemerná úhrada po zvýšení v € podľa návrhu VZN	priemerná úhrada za mesiac v % (v porovnaní s priemerom EON) podľa návrhu VZN	Rozdiel v €
	1	2	3 (2:1) x100	4	5 (4:1)x100	6 (4-2)
DSS	658,75	191,68	29,10	216	32,8	24,32
ŠZ	699,26	211,22	30,21	243	34,7	31,78
ZpS	609,13	217,98	35,79	250	41,0	32,02
ZPB	525,08	54,97	10,47	146,40	27,88	91,43
priemer		169	26,40%	214	34,00 %	45

Okrem zvýšenia úhrad o 9% sú v návrhu VZN zapracované nasledovné zmeny:

- vypustenie povinnosti platenia úhrady v zariadeniach sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately (ďalej iba „SPO“) – resocializačných strediskách, z dôvodu, že KSK už nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti takéto zariadenia,
- **úprava hornej hranice režijných nákladov na prípravu stravy z pôvodných 1,50 €/deň/fyzická osoba na 3,00 €/deň/fyzická osoba. V režijných nákladoch sú špecifikované skutočné náklady vynakladané na prípravu stravy** (vymedzené v návrhu VZN v § 3 ods. 7). Príloha č. 1 návrhu VZN určujúca výšku stravnej jednotky, rozpätie režijných nákladov na prípravu stravy, ako aj percentuálne rozdelenie celodenného stravovania/deň/fyzická osoba, sa vzťahuje aj na krízové strediská v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK,
- zrušenie úhrady za dohľad z dôvodu, že úhrada za dohľad je zohľadnená v úhrade za odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- zadefinovanie podmienok poskytovania nadštandardných činností v zariadení ako ďalších odborných činností z nasledovných dôvodov:
  - o krytie nákladov súvisiacich s poskytovaním týchto činností,
  - o zabezpečenie otvorenosti zariadení pre verejnosť,
  - o zadefinovanie štandardných a nadštandardných činností,

- eliminovanie anomálií vo financovaní neverejných poskytovateľov pre určenie finančného príspevku na prevádzku,
- reálne určenie ekonomicky oprávnených nákladov na daný druh služby.

Za nadštandardné činnosti sa považujú tie, ktoré sa v zariadeniach poskytujú nad rámec poskytovania sociálnych služieb fakultatívne vymedzených v zákone ako odborné činnosti. *Jedná sa najmä o masáže, parafín, lavaterm, ultrazvuk, hydroterapiu, perličkovú kúpeľ, saunu, magnetoterapiu, solux, biolampu, hippoterapiu, prepravu osôb, sprevádzanie prijímateľov (mimo zariadenia sociálnych služieb).* Uvedené činnosti sa v súčasnosti poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb bez úhrady. Rozsah, v akom sú tieto činnosti považované za nadštandardné a kedy za nich prijímateľ zaplatí stanovenú cenu, ustanovuje návrh VZN. Poskytovanie nadštandardných činností zadefinuje zariadenie vo svojej vnútornej smernici v súlade s návrhom VZN. Nadštandardné činnosti, ktoré sa v zariadeniach poskytujú, si určí zariadenie vo svojom cenníku s uvedením ceny za stanovenú jednotku, ktorou je jednotka času alebo úkon. Vypracovaný cenník je záväzný pre prijímateľov a verejnosť. Cena za poskytovanú nadštandardnú činnosť musí zodpovedať skutočným nákladom za túto činnosť (náklady za energie, pomôcky, plat zamestnanca...). Náklady za nadštandardné činnosti sa nezapočítavajú do EON zariadenia za predchádzajúci rozpočtový rok a nie sú určované úhradou podľa VZN (v zmluve o poskytovaní sociálnych služieb), ale cenou určenou zariadením.

Podrobná analýza úhrad klientov za jednotlivé sociálne služby podľa druhu služby, vrátane participácie klienta na EON za všetky samosprávne kraje jednotlivo, je k dispozícii na Odbore sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu KSK.

Košice 12.09.2012

Spracovali:

Ing. Zuzana Jusková, vedúca odboru sociálnych vecí a zdravotníctva

Mgr. Emília Revajová Bujňáková, vedúca referátu pre zariadenia

Mgr. Zuzana Prextová, referent odboru sociálnych vecí a zdravotníctva